

Warszawa, 5 lutego 2024 r.

Szanowny Pan Krzysztof Hetman
Minister Rozwoju i Technologii
Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa

Apel o zmianę i egzekwowanie przepisów dotyczących ogrodzeń w celu ochrony ludzi i zwierząt

Szanowny Panie Ministrze,

w imieniu ... – organizacji pozarządowej zajmującej się ochroną środowiska oraz..., zwracamy się z apelem o **zmianę przepisu § 41 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225; „Rozporządzenie”)**, **uzupełnienie wzoru zgłoszenia budowy obiektu budowlanego**, który nie wymaga pozwolenia na budowę („**Zgłoszenie**”) oraz **skuteczne egzekwowanie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących ogrodzeń**.

Zmiany te mają na celu ochronę ludzi oraz dzikich zwierząt – w szczególności łośi i jeleni.

Apelujemy o:

- zmianę § 41 ust. 2 Rozporządzenia, poprzez podwyższenie najmniejszej możliwej wysokości ogrodzeń, na której można umieszczać ostre elementy do 2,2 m;
- zmianę wzoru zgłoszenia budowy obiektu budowlanego niewymagającej pozwolenia na budowę lub stworzenie odrębnego wzoru zgłoszenia budowy ogrodzeń, tak aby wzór obejmował obowiązek wskazania ostrych elementów ogrodzenia;
- wywarcie wpływu na Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego, podległemu Ministrowi Rozwoju i Technologii, w celu podjęcia przez ten organ oraz podległe mu jednostki regularnych kontroli zgodności ogrodzeń z przepisami techniczno-budowlanymi.

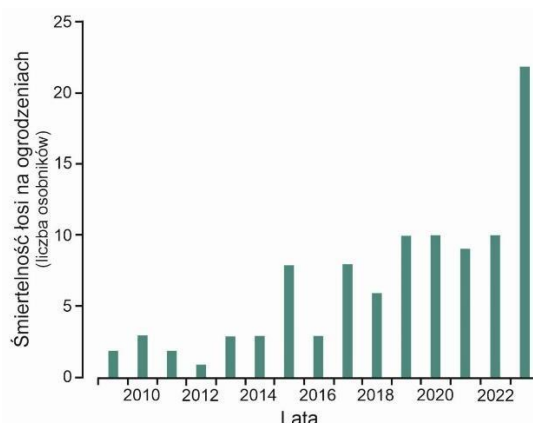
Uzasadnienie

Od lat docierają do nas informacje o dzikich zwierzętach – głównie łośiach i jeleniach - które giną, przeskakując przez ogrodzenia zakończone ostrymi elementami. Co roku co najmniej kilkanaście zwierząt ginie w ten sposób, przy czym wiele przypadków nie jest ujawnianych. W samym tylko 2023 r. co najmniej 22 łośie poniosły śmierć na ogrodzeniach. A według danych Lasów Miejskich, w samej tylko Warszawie, w ciągu ostatnich 6 lat na ogrodzeniach zginęło blisko 30 łośi.

Sąsiadujące z lasami tereny, dotychczas dostępne dla dzikich zwierząt, coraz częściej zajmuje zabudowa mieszkaniowa. Według danych GUS w ciągu ostatnich 20 lat teren zabudowy w Polsce wzrósł o 14,3%, a w niektórych województwach nawet powyżej 25%. Powoduje to, że dzikie zwierzęta w poszukiwaniu pokarmu wkraczają na obrzeża ludzkich osad. Bloki i domy mieszkalne otaczają ogrodzenia – często są

one ostro zakończone. **Próby pokonania takich ogrodzeń niejednokrotnie kończą się dla zwierząt poważnym poranieniem lub powolną śmiercią w ogromnym cierpieniu.**

Łosie potrafią pokonać nawet dwumetrowe ogrodzenia - jeśli jednak natrafiają na ostre grot, zahaczenie o nie prowadzi do tragedii. Ważący nawet do 400 kg łosie ciężarem swojego ciała nadziewa się na ogrodzenie i próbując się z niego uwolnić doznaje rozległych obrażeń i stopniowo się wykrwawia. Zazwyczaj nie ma szans na uratowanie zwierzęcia, które zawiśnie na ostro zakończonym ogrodzeniu. Są one odnajdywane martwe, a jeśli nawet przeżyły są uśmiercane ze względu na rozległe obrażenia.



Śmiertelność łosi na ogrodzeniach w Polsce. Szczegółowe dane w załączniku.

Problem dotyczy przede wszystkim łosi. W wyniku drastycznego spadku ich liczebności, związanego głównie z pozyskaniem łowieckim, łosie w 2001 r. zostały objęte przez Ministra Środowiska moratorium na ich odstrzał, co skutkuje stopniowym wzrostem ich liczebności oraz powrotem na wcześniej zasiedlane tereny.

Odbiór społeczny przypadków śmierci łosi na ogrodzeniach jest bardzo negatywny ze względu na dużą sympatię dla tego zwierzęcia, jego atrakcyjność turystyczną oraz rosnący wśród obywateli brak akceptacji dla cierpienia zwierząt. Co ważne, wypadki łosi na ogrodzeniach zdarzają się często na terenach gęsto zaludnionych, gdzie na stałe przebywają dzieci. Większość tego typu zdarzeń stanowi wyjątkowo drastyczny widok, który może być traumatyzujący dla osób małoletnich.

Co istotne, **ogrodzenia zakończone ostrymi grotami są nie tylko śmiertelnie niebezpieczne dla niektórych zwierząt, tworzą także zagrożenie dla ludzi.** Media często donoszą o przypadkach, w których ofiarami ostro zakończonych ogrodzeń są zarówno dorośli, jak i dzieci¹.

W naszej opinii, już niewielkie zmiany prawne na poziomie rozporządzenia, połączone z regularnymi kontrolami zgodności ogrodzeń z przepisami techniczno-budowlanymi, mogłyby znacząco ograniczyć

¹ Gazeta Wyborcza, 30 września 2018 r., [Dziewczyna przechodziła przez ogrodzenie. Pręt przebił jej udo na wylot](#); Grudziądz Nasze miasto, 4 grudnia 2014 r., [14-latek nadział się na płot. Ściągali go strażacy](#); Radio Zet, 5 listopada 2020 r., [Mężczyzna nabił się na pręt na ogrodzeniu. Wykrwawił się na śmierć](#); WP Wiadomości, 30 sierpnia 2020 r., [Dramatyczny wypadek w Żaganiu. 10-latek nadział się na ogrodzenie](#); Wprost, 12 lutego 2014 r., [Próbował przejść przez ogrodzenie. Nadział się na pręt](#); Radio Kielce, 13 września 2023 r., [8-latek nabił się na metalowe](#)

liczbę wypadków ludzi oraz dzikich zwierząt. **Prawna analiza problemu oraz szczegółowe omówienie propozycji zmian prawnych znajdują się w załączniku do niniejszego listu.**

Dotychczasowe działania ... i ...

Jako ... i ... już latach 2019 oraz 2020 apelowaliśmy do ministrów właściwych do spraw budownictwa – odpowiednio do Ministra Inwestycji i Rozwoju oraz do Ministra Infrastruktury.

W odpowiedzi na nasz list z dnia 10 stycznia 2020 r. (znak sprawy:), Ministerstwo pozytywnie ustosunkowało się do naszej prośby, wskazując, że poruszona przez nas kwestia zostanie poddana pod rozagę przy opracowywaniu projektu nowych przepisów techniczno-budowlanych dla budynków.

Z przykrością stwierdzamy, że kolejne nowelizacje Rozporządzenia (z dnia 16 września 2020, z dnia 21 grudnia 2020 r., z dnia 31 stycznia 2022 r. oraz ostatnia z dnia 27 października 2023 r.) nie przyniosły oczekiwanej zmiany § 41 Rozporządzenia. **W związku z tym ponawiamy nasz apel i przypominamy wciąż aktualne argumenty, które przemawiają za niezwłoczną potrzebą udoskonalenia przepisów w zakresie regulacji budowy ogrodzeń.**

Wprowadzenie tak długo oczekiwanej zmiany § 41 Rozporządzenia byłoby bardzo pozytywnie przyjęte przez naukowców, organizacje ekologiczne oraz wszystkich mieszkańców Polski dbających o dobrostan zwierząt i ochronę środowiska naturalnego.

Z poważaniem,

ogrodzenie; O2, 5 stycznia 2022 r., Płot przebił mu krocze. Wylądował w więzieniu; 24jgora.pl, 28 marca 2023 r., Przebił się przez płot i wpadł na tory; Korso.pl, 17 października 2019 r., Chłopiec wspinał się na płot. Przebił się na wylot; Farmer.pl, 16 października 2022 r., Meżczyzna nadział się na własny płot. Musieli interweniować strażacy; Wyborcze Katowice, 7 lipca 2018 r., 58-latek przechodził przez płot. Nabił się na zaostzony element i zginął; Dziennik Elbląski, 17 czerwca 2022 r., Braniewo: Łoś nabił się na ogrodzenie. Nie przeżył próby przejścia przez płot; Marcin Radzimowski, 22 sierpnia 2006 r., Śmierć na ogrodzeniu, Echodnia.eu.